

Izhaja vsak četrtek,  
Velja s poštnino vred in  
v Mariboru s pošiljanjem  
na dom  
na celo leto . 3 fl.  
" pol leta . 1 fl. 50 k.  
" 1/4 . — fl. 80 k.  
Brez pošiljanja na dom  
za celo leto . 2 fl. 50 k.  
" pol leta . 1 fl. 30 k.  
" 1/4 . — fl. 70 k.  
Posamezni listi se dobijo  
pri knjigarju Novaku na  
velikem trgu za 5 k.

# SLOVENSKI

# GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

„Poduk v gospodarstvu bogati deželo.“

Naročnino sprejema vred-  
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,  
neplačani listi ne  
prijemajo.

Oznani se prijemajo in  
plača se za navadno vrstico  
če se oznanilo natisne en-  
krat, 10 kr., če dvakrat,  
15 kr., če trikrat 20 kr.,  
in vsakokrat za kolek 30 k.

Štv. 42.

V Mariboru 20. oktobra 1870.

Tečaj IV.

## Usilni pomirivec.

Grof Bismark je s kratkimi besedami povedal celemu svetu, kako zna končati vezdajno strahovito vojsko. Rekel je namreč javno in uradno, da, če se bode Pariz nekoliko časa držal in bode potem od Nemcev ali s silo vzet, ali se bodo Parižani prostovoljno podali, morata dva milijona prebivalcev lakote umreti. — Strahovita je ta misel, in groza mora obleteti vsakega ljudoljuba, ki čuje take be-  
se, in take besede hladnokrvno izreči in dvema milijonoma najgroznejšo smrt pripravljati mora samo častiželjna, oholna in železna duša Bismarkova in njegovega kralja. In žali-  
bože, če pogledamo na vezdanje stanje Parižanov, moramo reči, da je Bismark resnico govoril. Pariz potrebuje za ži-  
vež vsak dan naj manj 800 volov in 30.000 funtov kruha in drugih jedi. Če bodo tedaj Parižani kake 4 tedne popolnoma obdani, mora priti konec, kaki se strahovitejši niti misliti ne more in kaki še dozdej v zgodovino ni zapisan. Tisoč in tisoč jih bode glodalo kost lakote in bode našlo smrt na naj strahovitejši način, one pa, ki nje preživijo, bode pobral tifus, griža in še druge hude bolezni.

Žugajoči, blede, s kostmi žugajoči glad se bode tedaj v kratkem postavil na s krvjo popolnoma zalito bojišče in se tamo predstavil kot silni pomirivec, in tim silnejši, ker po izstradanem Parizu se bi še le začela prava pokončevalna vojska po celi Francoski, pred katero trepeče celo železna duša Bismarka.

Lakota, kot strahovito strašilo stoji tudi njemu že pred očmi, ker tudi že nemški armadi zlo pomanjkuje živeža, tako, da so oskrbniki živeža za armado že zdaj zlo zadovoljni, če le morejo najpotrebnejše za armado spraviti. Če bi tedaj Nemci Pariz dobili in bi res hoteli Parižanom z živežem pomagati, tega celo nebi mogli, ker ga sami zadosti nimajo.

Bismark sam je zato že nevtralnimi vladam pisal, da naj one delajo pomirje med bojevajočima se strankama. — Bismark je tedaj tudi že pripravljen nekoliko popustiti, ali pa bode francoska vlada še kaj več privolila Prusom dati, to je drugo vprašanje. Mislimo vendar, da bodo tudi Parižani se prepričali, da od zunaj nimajo upanja pomoči dobiti, in da jih čaka strahovitost bombardiranja mesta in lakote, in bodo tudi mir sklenoli. Ker neizmerna nesreča bi res bila, če bi se najlepše mesto Evrope v razvaline spreobrnilo in več kot dva milijona ljudi najstrahovitejšo smrt našlo.

Kakor se čuje, je Pruska vlada res začela drugim nevtralnimi vladam prigovarjati, da se naj vse skupaj združijo in delajo do tega, da se napravi ko najhitrejši mir med Prusko in Francosko. Pravi se tudi dalje, da avstrijska vlada, italijanska in angleška so tudi one iste misli, in da so že ko-  
raki storjeni, da se bode posebno pruska vlada silila do tega, da mora napraviti mir.

Pruska stavi te-le pogoje miru: 1. Francoska mora odstopiti Elzasko in neki del Lotringske. 2. Mora ji dati trdnjavno linijo od Belfort-a do Metz-Thionville. 3. Mora ji odstopiti kolonije Pondichery in Isel Bourbon. 4. Mora plačati 2500 milijonov frankov stroškov za vojsko. Dalje misli Pruska, da bi za obe stranki dobro bilo, če bi nemške armade toliko časa še ostale v Francoski, dokler se nebi tamo vlada spet uravnala.

Ali bodo Francozi to vse dovolili ali ne, je težko po-  
vedati, mislimo vendar, da bi že bil skrajni čas, če bi se

ti strahoviti vojski napravil konec, ktera dva velika naroda popolnoma pokončati žuga.

Naj se tedaj da spet mir ljudstvu, ktero pri najboljšem izidu vojske vsikdar samo zgubiti mora!

## Z bojišča.

10. t. m. se je telegrafiralo iz pruskega glavnega kvar-  
tira v Berlinu, da je oddelek armade prestolnega princea pod poveljem generala Tann-a pri Orleansu premagal neki del loarske francoske armade, vjel 1000 mož in 3 kanone. On isti dan so Prusi tudi z nova napadli Cherizy pri Dreux. Imeli so 6 eskadronov konjikov, 2 regimenta pešcev in 1 baterijo. Prebivalci so se jim krepko zoperstavili in napra-  
vili barikade po ulicah. Ob 6. uri zvečer so bili Prusi na-  
zaj vrženi, artilerija je vendar ostala na svojem mestu, ter streljaje je požgala en del Cherizy-ja.

Pruski barbarizem je požgal spet v kratkem brez vsa-  
kega vzroka francoske vasi Chaville, Massangere, Bisgard in Ablis.

Pri Artenay-u so bili Prusi prav tepeni in nazaj v gojzd vrženi. Izgovarjajo se, da je bil Francoz močnejši.

11. t. m. so Prusi spet začeli napadati trdnjave St. Quintin in Neubreisach, Soisson, Verdun.

8. t. m. je spet Bazaine prodril iz trdnjave Metz, bil se je 6 ur s sovražnikom in jih precej pobil ter njim vzel 600 volov in 500 ovac. Bazaine je vse mestjane, ki so za to, vvrstil med vojake in ima zdaj zopet 100.000 vojakov.

Soisson so Prusi po tridnevni ostri bitvi vzeli, ter je od obeh strani spet padlo mnogo ljudi. Veliki vojvoda mek-  
lenburški je trdnjavo obšel. Prusi so v Soissonu vjeli 4000 vojakov in dobili 132 kanonov.

11. t. m. je bila tudi precej ostra bitva med narodno francosko stražo in med Prusi v dolini med Nois-ju in Montrenil-jem, pri kateri so Francozi sovražnike iz dveh močnih položajev vrgli.

Vse obdane francoske trdnjave se dobro branijo in na-  
padajo večkrat sovražnika.

Nemške obsedne armade utrjujejo prav marljivo vasi in kraje, kder so se sestavile. Okol Pariza je že mnogo težkih kanonov nastavljenih in misli se, da se bode streljanje v mesto že te dni začelo. Misli se vendar, da z majhnimi kanoni ne bodo mogli nič opraviti, ker trdnjava, ki je okolo mesta, je eno miljo od mesta, morajo tedaj pripeljati zlo velike kanone, z 90 funt. krogli. Francoski prostovoljci so Prusom zlo sitni, ter jih v vseh krajih od dné do dné bolj napadajo.

Med nemškimi vojniki je na bojišču postala nesloga, in pred kratkim so se pruski in bavarski vojniki pred Parizom tako pretepli, da je ostalo na obeh straneh več ranjenih in mrtvih. Vzrok je bil ta, kar je celo vrjetno, da Prusi po-  
stavljajo na vsako dobljeno reč samo prusko zastavo — črno-  
belo — Bavarci pa so zahtevali, naj se postavi ali nemška zastava — črno-rudeče-žolta — ali pa na one stvari, ktere dobijo Bavarci, bavarska zastava — belo-modra. — Med južno in severno Nemčijo je tedaj spet prepir, pa tudi dru-  
gače biti ne more, če pogledamo na neprenesljivo ošabnost pruskih junkerjev.

Garibaldi je dobil povelje čez vse prostovoljce pri Vo-